

Ekskursija uz Līvāniem

10. aprīlī 5. a klase Eiropas Sociālā fonda projekta Nr. 8.3.5.0/16/I/001 “Karjeras atbalsts vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs” ietvaros devās uz Līvāniem, lai noskaidrotu un redzētu, kā mazā pilsētā attīstās uzņēmējdarbība un kas nepieciešams veiksmīgai karjerai.

Līvāni, kas sevi uzskata par atslēgu Latgales vērtos, var lepoties gan ar stikla ražošanas tradīcijām, gan modernu bibliotēku, gan pavisam jauniem uzņēmumiem. Pirms diviem gadiem, piesaistot Eiropas Savienības līdzekļus, Līvānu novada Jersikas pagastā SIA „Glear” izveidoja kartupeļu un citu augu čipsu ražotni. Uzņēmumā mēs uzzinājām, no kā čipsi tiek gatavoti, izpētījām visu ražošanas procesu, kā arī degustējām produkciju. Vai zinājāt, ka viena čipsa izgatavošanai ir nepieciešamas 25 kartupeļu granulas? Tās tiek saceptas bez eļļas un liekiem konservantiem, un tikai garšvielu pievienošanas brīdī izmanto eļļu. Uzņēmums ir mazs, bet ļoti konkurētspējīgs, jo savu produkciju tirgo ne tikai Latvijā, bet arī Skandināvijas valstīs un pat Arābu Emirātos. Šis ir viens no nedaudzajiem uzņēmumiem, kas produkcijas etiķetēs lieto latgaliešu valodu. Mūsu gide pastāstīja, ka uzņēmumā drīkst strādāt no 18 gadiem un labi, ja būtu pārtikas tehnologa profesija. Savukārt fasētājiem nav nepieciešama speciāla izglītība. Ekskursijas noslēgumā mums pačukstēja, ka šajā vasarā „Jersikas čipsi” mēģinās pārsteigt vēl ar kādu eksperimentu un jaunām kartupeļu čipsu garšām.

Tālāk mēs devāmies uz Līvāniem, kur mūs jau gaidīja Līvānu tūrisma informācijas centra vadītāja Astērija Vucena, kas pastaigā pa pilsētu stāstīja gan par vēsturi, gan jaunākajiem uzņēmumiem. Izrādās, ka Līvānos tik tiešām ir ievērojamas cienīgi uzņēmumi – optisko kabeļu ražotne, kas ražo ķirurģijas instrumentus Amerikas Savienotajām Valstīm. Uzņēmums ir viens no lielākajiem nodokļu maksātājiem Latgalē, un darbinieki braucot pat no Rīgas. Secinājums, labi mācīties eksaktos priekšmetus un apmaksāta darbavieta tuvāk mājām noteikti būs. Tāpat gide pastāstīja par tematisko soliņu ideju. Līvānos vairākās vietās ir izveidoti mākslinieku darināti soliņi, kas tapuši ar LMT atbalstu un simbolizē kādu noteiktu ideju. Visvairāk mums patika Deputātu soliņš, kas pārsteidza ar savu izskatu. Tik tiešām grūts darbs – būt par deputātu!

Līvāni jau izsenis bija pazīstami ar savu stikla rūpnīcu (1887-2008), tāpēc devāmies pie stikla mākslinieces Ingas Salmiņas. Tur uzzinājām, ka stikla māksliniekam ir ļoti labi jāzina gan matemātika, gan fizika, gan ķīmija. Lai taptu mākslas darbs, ir precīzi jāzina stikla īpašības, jābūt veicklām rokām un iztēlei. Lai izgatavotu vienu stikla pārli, ir nepieciešamas vismaz 10 minūtes. Radošajā nodarbībā paši griezām stiklu, slīpējam to un mēģinām savu ideju realizēt ar stikla krāsām. Rezultātu varēs aplūkot klasē projektu nedēļas laikā. Secinājums – labs rezultāts sasniedzams ar kārtīgu darbu. Pēc 2,5 h ilga darba māksliniece mums novēlēja – izmantot visas iespējas, ko dzīve piedāvā.

Arī Latgales mākslas un amatniecības centrā turpinājām izzināt stiklinieka amata noslēpumus, noskatījāmies prezentāciju par stikla kausēšanu, redzējām darbarīkus un dažādos laikos tapušos stikla izstrādājumus. Tā kā stiklinieks savā ziņā ir amatnieks, tad aplūkojām arī izstādi par 18.-19.gs. amatniekiem Latgalē. Daži skolēni atpazīna tur redzētās lietas un zināja, ko ar tām dara. Ar gides un klases audzinātājas skaidrojumiem sapratām, ka senāk ļaudis paši centās visu gatavot mājās vai tuvākajā apkārtnē. Ja agrāk tā bija nepieciešamība, kas lika izgatavot kādu noteiktu lietu, tad mūsdienās tas ir brīvā laika pavadīšanas veids. Tas rosina pārdomāt, kur mūsu senčiem bija spēks un idejas, lai varētu izveidot tādas priekšmetus ar māksliniecisko vērtību.

Ekskursijas noslēgumā gribam dalīties ar savām trīs atziņām, ko guvām no redzētā un stāstītā:

- 1) nebīsties īstenot sapni pat tad, ja tas pirmajā brīdī šķiet neiespējams;
- 2) māksla un uzņēmējdarbība var papildināt viena otru;
- 3) katrs darbs veicams pēc vislabākās sirdsapziņas, un tad prieks par izdarīto būs.